

یادگیری در سایه

شناخت و مدیریت اختلالات یادگیری

www.ketab.ir

نویسندگان:

جمیله جهان تیغ

فاطمه شیرعلی

آمنه میرسلیمی

سرشناسه: جهان تیغ، جمیله، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور: یادگیری در سایه: شناخت و مدیریت اختلالات یادگیری / نویسندگان
جمیله جهان تیغ، فاطمه شیرعلی، آمنه میرسلیمی.

مشخصات نشر: قم: ارمغان دوستی، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: رقعی، ۷۲ ص

شابک: 978-622-8474-25-0

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۶۷-۷۲.

عنوان دیگر: شناخت و مدیریت اختلالات یادگیری.

موضوع: یادگیری -- اختلالات

شناسه افزوده: شیرعلی، فاطمه، ۱۳۵۴-

شناسه افزوده: میرسلیمی، آمنه، ۱۳۵۸-

رده بندی کنگره: LC ۴۷۰۴

رده بندی دیویی: ۳۷۷۹

شماره کتابشناسی ملی: ۹۷۷۹۹۵۵

یادگیری در سایه: شناخت و مدیریت اختلالات یادگیری

نویسندگان: جمیله جهان تیغ، فاطمه شیرعلی، آمنه میرسلیمی

ناشر: ارمغان دوستی

تیراژ: ۱۵۰ نسخه

قیمت: ۱۳۰۰۰۰ تومان

نوبت و سال چاپ: اول / ۱۴۰۳

چاپخانه: زمزم

دفتر فروش:

قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۷۶

تلفن: ۰۲۵۳۷۸۳۲۷۰۷

یادگیری در سایه

شناخت و مدیریت اختلالات یادگیری

www.ketab.ir

نویسندگان:

جمیله جهان تیغ

فاطمه شیرعلی

آمنه میرسلیمی

فهرست مطالب

۶	پیشگفتار
۷	مقدمه
۱۰	تاریخچه اختلالات یادگیری
۱۱	مفهوم یادگیری
۱۲	تعریف اختلالات یادگیری
۱۴	کودکانی که دارای اختلال های یادگیری هستند چه ویژگی هایی دارند؟
۱۴	عوامل مؤثر بر اختلال یادگیری
۱۶	طبقه بندی اختلالات یادگیری در دانش آموزان
۱۸	انواع اختلال خواندن
۱۸	مشکلات اختصاصی خواندن
۱۹	مشخصات بالینی کودکان با اختلالات خواندن
۱۹	درمان اختلال خواندن
۲۱	اختلال حرکتی در نوشتن
۲۳	اختلال املانویسی
۲۵	مشخصات بالینی کودکان با اختلالات نوشتن
۲۶	گام های کاربردی در نوشتن
۲۷	علائم اختلال ریاضی
۲۸	برنامه های آموزشی برای اختلالات یادگیری
۲۹	علل احتمالی اختلال های یادگیری چیست؟
۲۹	۱. عوامل محیطی
۳۱	۲. عوامل عاطفی
۳۱	۳. عوامل فیزیکی

- ۴- عوامل آموزشی ۳۳
- ۵- عوامل زیستی ۳۳
- ۶- عوامل محیطی ۳۳
- ۷- عوامل روانی ۳۳
- ۸- عوامل فیزیولوژیکی ۳۳
- عوارض اختلال یادگیری ۳۴
- عواملی که باعث تشدید این اختلال ها میشوند ۳۵
- نظریه های اختلالات یادگیری ۳۶
- نظریه غلبه طرفی مغز ۳۷
- نظریه کوتاهی دامنه توجه ۳۹
- نظریه فرابری آگاهی ها ۴۰
- نظریه تأخیر در رشد ۴۲
- نظریه ضایعات خفیف مغز ۴۳
- چرا اختلالات وجود دارند؟ ۴۵
- تعامل شناخت و تأثیر در مدارس ۴۵
- چگونه نظریه روانکاوی می تواند به ما در درک اختلالات یادگیری کمک کند ۴۶
- دیدگاه متخصصان در خصوص اثرگذاری والدین بر رشد کودک دارای اختلال یادگیری ۴۷
- وظایف والدین در قبال کودک مبتلا به اختلال یادگیری خود ۴۸
- راهکارها و پیشنهادات ۵۵
- آموزش مستقیم ۶۳
- نتیجه گیری ۶۵
- منابع ۶۷

پیشگفتار

از آنجا که اختلالات یادگیری مانع از شکوفایی استعدادهای دانش آموزان و باعث سرخوردگی و تحقیر آنها می‌شود، شناسایی و تشخیص اختلالات یادگیری و اقدام در مورد درمان و رفع مشکل آنان امری است که باید مورد توجه دست اندرکاران تعلیم و تربیت قرار گیرد. عواملی نظیر بیماری‌های جسمانی ناراحتی‌های عاطفی نامساعد بودن شرایط خانوادگی و پایین بودن کیفیت آموزشی یادگیری دانش آموز را مختل می‌کنند و موجب عقب ماندگی تحصیل می‌شوند. معلمان باید علائم اختلالات یادگیری را بشناسند تا در مواقع ضروری دانش آموزان مبتلا را به مراجع ذیصلاح ارجاع دهند. از هر سه کودک مبتلا به ناتوانی‌های یادگیری حدود دو نفر نیاز به آموزش‌های جبرانی در ریاضیات دارند این واقعیت ضرورت بهبود روش تدریس ریاضیات برای دانش آموزان را مطرح کرده است. کودکان مبتلا به اختلالات یادگیری، گروهی از کودکان هستند که ظاهری طبیعی و بهره هوشی بهنجار دارند. این کودکان اغلب در سنین قبل از مدرسه شناسایی نمی‌شوند، ولی با ورود به مدرسه به ویژه در سال‌های اول و دوم دبستان، مشکلات آنان در زمینه خواندن، نوشتن و فهم ریاضی به تدریج مشخص می‌گردد و ممکن است در چند درس و یا فقط در یک درس مشکل داشته باشند، اما عملکرد ضعیف تحصیلی در زمینه‌های مختلف یا فقط در یک درس نمیتواند صرفاً دلیل موجهی برای شناسایی کودکان مبتلا به اختلال یادگیری باشد. متداول‌ترین انواع اختلالات یادگیری شامل مشکلات خواندن، نوشتن، ریاضیات، استدلال، شنوایی و گفتار هستند. کودکان دارای اختلالات در یادگیری می‌توانند به موفقیت دست یابند. مواجهه با این احتمال که کودک شما نوعی اختلال یادگیری دارد، بسیار دشوار است. هیچ پدر و مادری نمی‌خواهند رنج فرزند خود را ببینند. ممکن است از خود بپرسید این اختلالات چه تأثیری بر آینده و

تحصیل فرزند شما می‌گذارند. شاید نگران باشید که به‌خاطر مشکلات یادگیری به فرزند شما برجسب «کندذهن» بزنند یا او را به کلاسی ضعیف‌تر بفرستند. اما نکته مهمی که باید مورد توجه قرار داد این است که اکثر کودکان دارای ناتوانی در یادگیری دقیقاً مانند بقیه باهوش هستند، فقط باید نوع آموزش آن‌ها متناسب با سبک‌های یادگیری مخصوص آن‌ها باشد. با اطلاعات بیشتر درمورد کلیات ناتوانی‌های یادگیری و به‌طور ویژه مشکلات یادگیری فرزند، می‌توانید به زمینه‌سازی موفقیت آن‌ها در مدرسه و خارج از مدرسه کمک کنید. ما در این کتاب به بررسی اختلالات یادگیری پرداخته ایم تا این اختلالات یادگیری مانع پیشرفت کودکان مان نباشد.

مقدمه

برای کودکان دارای اختلالات یادگیری غالباً عقب ماندگی ذهنی، نخستین تصویری بوده است که به ذهن بیشتر معلمان خطور می‌کند. این تصویری بوده است که از چندین دهه قبل بر جو نظام آموزشی حاکم بوده است اما به تدریج صاحب نظران و دست اندر کاران تفاوت‌هایی بین عقب ماندگی ذهنی و مشکلات ویژه در برخی از دروس مشاهده کرده‌اند. این مشاهدات به پیدایش گروه دیگری از دانش آموزان انجامیده است که مشکلات آنها را اختلالات یادگیری نامگذاری کرده‌اند.

اختلالات یادگیری تنها به افت تحصیلی و اتلاف بودجه پایان نمی‌پذیرد بلکه به سرزنش تحقیر از جانب سایر دانش آموزان به وجود آمدن خودباوری ضعیف و کاهش عزت نفس آنها می‌انجامد و سلامت روانشان را به مخاطره می‌اندازد. این مشکلات از دانش آموز و مدرسه به خانه و خانواده نیز راه می‌یابد و اضطراب و ناخوشنودی را در هر فضای زندگی گسترش می‌دهد. حاصل این امر اسهیبی است که به بهداشت روانی فرد، خانواده و جامعه وارد می‌شود.

کودکانی که ناتوانی در یادگیری دارند از مشخصات مانند مشکل در صحبت کردن، خواندن، نوشتن محاسبه، مشکل در تمرکز حواس و توجه به مطالب، گیج شدن در مورد زمان و فضا، رفتار تحریک پذیرانه، مشکل در یادآوری، هماهنگی